

ระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดิน
ว่าด้วยเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาและการบริหารงานบุคคล
ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ (๙) มาตรา ๔๒ (๒) (๓) (๕) และ (๖) และมาตรา ๔๕
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
และผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้ตรวจการแผ่นดิน” หมายความว่า ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๕ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามระเบียบนี้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และออกประกาศ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด
และคำวินิจฉัยของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

ข้อ ๖ เลขาธิการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีในวันที่ได้รับแต่งตั้งและมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในขณะ

ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๕) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงหรือเทียบเท่า เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(๖) มีความเชี่ยวชาญอันเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงาน ตามประกาศที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นชอบร่วมกันกำหนด

(๗) มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสามปีก่อนวันแต่งตั้ง

(๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

(๓) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๔) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๕) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามกฎหมาย หรือเป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักงานหรือถูกสั่งให้ออกจากงานในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

(๖) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากงานเพราะเหตุ ทุจริตต่อหน้าที่

(๗) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๘) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงาน ในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

(๙) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอ การลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่ดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๑๐) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๑๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๑๒) เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

(๑๓) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการการได้มา

ข้อ ๗ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขาธิการ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ออกประกาศรับสมัครบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ คุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่ การปฏิบัติงานของสำนักงาน วาระการดำรงตำแหน่ง วันเวลาในการรับสมัคร เอกสารประกอบการสมัคร เงื่อนไขการเข้ารับการสรรหา หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับ การสัมภาษณ์ การประกาศผลการสรรหา การเริ่มปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเลขาธิการ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการพ้นจากตำแหน่ง

ผู้ตรวจการแผ่นดินจะดำเนินการสรรหาโดยการประเมินจากเอกสารประกอบการสมัคร และการสัมภาษณ์ โดยอาจเชิญผู้สมัครมาสอบถามข้อมูลหรือแสดงวิสัยทัศน์เพิ่มเติมก่อนการสัมภาษณ์ก็ได้

การดำเนินการตามวรรคสอง ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยดำเนินการ ในเรื่องใดก็ได้

การลงมติสรรหาเลขาธิการให้เป็นไปตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

ข้อ ๘ กรณีเลขาธิการดำรงตำแหน่งครบวาระหนึ่งแล้ว หากมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป โดยไม่ต้องดำเนินการตามข้อ ๗ ก็ได้

ข้อ ๙ ผู้ได้รับการสรรหาให้เป็นเลขาธิการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๖ (ข) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกจากตำแหน่งแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ได้รับการสรรหาจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่ไม่แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิและให้ดำเนินการสรรหาใหม่

หมวด ๓

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๐ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติให้บุคคลใดดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ให้ประธาน ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ข้อ ๑๑ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้างเลขาธิการ โดยมีระยะเวลา ตามสัญญาจ้าง

ข้อ ๑๒ สัญญาจ้างอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง การปฏิบัติงาน การพ้นจากตำแหน่ง การเลิกจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงาน เงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น

ข้อ ๑๓ วันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และวันหยุดอื่นให้เป็นไปตามระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการบริหารงานบุคคล

ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการลาของเลขาธิการ

ข้อ ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖

(๔) ไม่สามารถทำงานได้เต็มเวลา

(๕) ผู้ตรวจการแผ่นดินมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือมีการกระทำ หรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ

(๖) เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

หมวด ๔

ข้อตกลงการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการจัดทำแผนและเป้าประสงค์การปฏิบัติงานเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ แผนและเป้าประสงค์การปฏิบัติงานจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ได้นำเสนอระหว่างการสรรหา ทิศทางและแผนพัฒนาระยะยาวของสำนักงาน ตลอดจนวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ของสำนักงาน

ให้ถือว่าแผนและเป้าประสงค์การปฏิบัติงานที่ได้รับความเห็นชอบเป็นข้อตกลงการปฏิบัติงานของเลขาธิการ

ข้อ ๑๖ การประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ ให้ประเมินตามข้อตกลงการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากผลงานและการปฏิบัติงานตามแผนและเป้าประสงค์การปฏิบัติงานที่ได้วางไว้

ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการทุกสิ้นปีงบประมาณ โดยให้ถือวันเริ่มต้นปีงบประมาณถัดไปเป็นวันที่จะต้องเริ่มประเมินและจะต้องดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งจะต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่จะต้องเริ่มประเมิน เว้นแต่ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบหกเดือน ให้เริ่มต้นการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณถัดไป

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการให้เป็นไปตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

หมวด ๕

เงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น

ข้อ ๑๗ การกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ ให้เป็นไปตามที่ตกลงกัน โดยคำนึงถึงคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และประโยชน์ของสำนักงานเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นแนบท้ายระเบียบนี้

เลขาธิการซึ่งดำรงตำแหน่งครบวาระและได้รับแต่งตั้งใหม่ ให้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งในวาระแรก

การเลื่อนเงินเดือนประจำปี ให้เลื่อนได้ไม่เกินร้อยละหกของเงินเดือนที่ได้รับ แต่ไม่เกินเงินเดือนสูงสุดที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้ขึ้นกับผลการประเมินตามข้อ ๑๖

สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทนอื่นให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

ข้อ ๑๘ เลขาธิการมีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้

ข้อ ๑๙ ให้เลขาธิการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปี มีสิทธิได้รับเงินชดเชยซึ่งจ่ายครั้งเดียวเมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) เจ็บป่วยหรือทุพพลภาพอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่
- (๔) ลาออก
- (๕) มีอายุครบหกสิบห้าปี

ในการคำนวณเงินชดเชยให้นำอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งเศษของปีถ้าเกินกว่าหกเดือนให้นับเป็นหนึ่งปี

สิทธิในเงินชดเชยเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้ เว้นแต่กรณีตายให้ตกแก่คู่สมรสและทายาทตามกฎหมาย และถ้าการตาย การเจ็บป่วยหรือทุพพลภาพนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่หรือในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับเป็นสองเท่าของเงินชดเชยที่กำหนดไว้ตามวรรคสอง

หมวด ๖

วินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

ข้อ ๒๐ เลขาธิการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่รัฐธรรมนุญกำหนด กฎหมายระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของผู้ตรวจการแผ่นดิน ตลอดจนวินัยตามระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการบริหารงานบุคคล

ข้อ ๒๑ การดำเนินการทางจริยธรรม การดำเนินการทางวินัย การลงโทษทางวินัย การอุทธรณ์ และร้องทุกข์ให้นำระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดินว่าด้วยการบริหารงานบุคคลมาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้บังคับบัญชาของเลขาธิการ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้เลขาธิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่ระเบียบนี้ใช้บังคับเป็นเลขาธิการตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๓ การพ้นจากความเป็นพนักงานของเลขาธิการตามข้อ ๒๒ ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิรับบำเหน็จตามระเบียบสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาว่าด้วยเงินบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่เงินบำเหน็จ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการตามระเบียบนี้ให้ได้รับเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

เลขาธิการซึ่งได้รับเงินบำเหน็จ ไม่มีสิทธิรับเงินชดเชยตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก วิทวัส รชตะนันทน์

ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่แทน

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

บัญชีอัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เงินเดือน		เงินประจำตำแหน่ง	เงินเพิ่มพิเศษ สำหรับตำแหน่ง
ขั้นต่ำ	ขั้นสูง		
๙๙,๘๔๐	๑๕๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐